

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898846
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898846.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabina, JUDr. Pavla Farkaša, JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25. júna 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného B. M. I. pre pokus trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 8 ods. 1 k § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 2T 5/2003, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2011, sp. zn. 2To 11/2010, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného B. M. I. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 22. marca 2010, sp. zn. 2T 5/2003, bol obvinený B. M. I. uznaný za vinného z pokusu trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 8 ods. 1 k § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

Y. Y. ako jediný spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti W. s. r. o. L. a Ing. B. B. ako konateľ obchodnej spoločnosti V. s. r. o. L., obaja právoplatne odsúdení v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 1T 11/02, 27. decembra 1996 uzatvorili kúpnu zmluvu, ktorou obchodná spoločnosť W. s. r. o. L. ako predávajúci, mala predat' obchodnej spoločnosti V. s. r. o. L. ako kupujúcemu 4650 kusov diamantov za kúpnu cenu 170.997.060 Sk, na zaplatenie ktorej v hotovosti v deň jej uzatvorenia mal obvinený B. M. I., zmluvou z 1. augusta 1996 zapožičať kupujúcemu 160.000.000 Sk, pričom tieto právne úkony predstierali a vediac, že s výnimkou 10 kusov v prípade ostatných kameňov išlo o syntetické zirkóny a obvinený B. M. I. nemal peňažnú hotovosť majúcu tvoriť pôžičku na zaplatenie kúpnej ceny, s cieľom získať nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty, ktorý Ing. B. B. ako štatutárny zástupca kupujúceho daňovým priznaním 27. januára 1997 vo výške 28.995.084 Sk aj u správcu dane - Daňového úradu v L. uplatnil, avšak k jeho vyplateniu pre pochybnosti správcu dane o uskutočnení zdaniteľného plnenia, ktoré sa ukázali opodstatnené, nedošlo, týmto svojim konaním sa pokúsili spôsobiť Slovenskej republike škodu v sume 28.995.084 Sk (962.460,46 Eur).

Za to mu bol podľa § 250 ods. 5, § 39a ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúci o odvolaní obvineného, uznesením z 13. decembra 2011, sp. zn. 2To 11/2010, toto podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 zamietol.

Prostredníctvom obhajcu JUDr. Ondreja Mularčika, advokáta v Bratislave, podal obvinený I. proti uzneseniu najvyššieho súdu (hoci v dovolaní nesprávne uviedol, že dovolanie podal proti rozsudku krajského súdu) dovolanie z dôvodov uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Namietal, že pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu mu nebol predložený celý spisový materiál (absencia 400 - 500 listov). Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. namietal znalecké skúmanie v prípravnom konaní a v konaní pred súdom. Diamanty, ktoré boli podrobené znaleckému skúmaniu, boli získané nezákonným spôsobom. Otvorenie bezpečnostnej schránky v banke, v ktorej sa mali nachádzať nepravé diamanty, sa uskutočnilo 5. novembra 1997, avšak príkaz na jej otvorenie bol vydaný, resp. odsúhlasený dozorujúcim prokurátorom až 6. novembra 1997, čo je v rozpore s ustanovením § 83a Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. Poukázal aj na nesúlad kamerového záznamu o otvorení schránky (nesúlad času na kamerovom zázname s časom v zápisnici o úkone). Namietal aj samotné znalecké skúmanie, ktorého predmetom boli „diamanty“ nájdené v bezpečnostnej schránke. Znalec testoval diamanty bez prítomnosti tretích osôb ich vybratím zo zapečateného obalu a nie cez obal, pričom mohlo dôjsť k zámene týchto kameňov. Kamerový záznam vyhotovený zo znaleckého skúmania nie je plynulý, čo vyvoláva vážne pochybnosti o tom, či znalec skúmal predmety, ktoré boli nájdené v bezpečnostnej schránke obvineného. Namietal aj vykonanie rekognície v prípravnom konaní. Všetky fotky vo fotoalbe boli čiernobiele, avšak jeho bola farbená. Za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený považoval jednoznačne nesprávny záver súdu ohľadom hodnotenia dôkazov a posúdenia jeho trestnoprávnej zodpovednosti.

Obvinený preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na skutkové tvrdenia, právnu argumentáciu, zásady trestného konania a judikatúru po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech z dôvodov ním uvádzaných zrušil rozsudok krajského súdu vo všetkých výrokoch.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že nedošlo k naplneniu dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Napadnuté rozhodnutia považuje za dôvodné a zákonné, uložený trest za primeraný. Dovolateľ nešpecifikuje, pri ktorom preštudovaní spisu malo dôjsť k porušeniu práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS: KÚV-136/02-NR-1997 pred podaním obžaloby Kv 8/2002 bolo všetkým oprávneným osobám umožnené oboznámiť sa s kompletným vyšetrovacím spisom. V tom čase sa proti obvinenému I. viedlo konanie ako proti ušlému podľa § 302 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. Hoci nie je celkom zrejmé, v čom vidí dovolateľ nezákonnosť, podľa prokurátora súdy oboch stupňov vykonali všetky dôkazy zákonným spôsobom. Postup polície pri otváraní bezpečnostnej schránky bol zákonný a dôvodný. Súhlas prokurátora s príkazom na odňatie vecí, ČVS: KÚV 136/02-NR-97 z 5. novembra 1997 bol daný v rovnaký deň. Vo vzťahu k uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený neuvádza, ktoré trestnoprávne ustanovenie malo byť nesprávne aplikované.

Z týchto dôvodov je prokurátor krajskej prokuratúry presvedčený, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm.

g/, písm. i/ Tr. por., na ktorých naplnenie obvinený poukazuje v písomných dôvodoch dovolania.

Dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Dovolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že obvinený I. vzniesol pripomienky k číslovaní vyšetrovacieho spisu pri 2. preštudovaní spisu (v období od 27. marca 2000 do 30. mája 2000), ktorému predchádzalo podanie obžaloby (22. júla 1998), vykonanie hlavného pojednávania (od 19. októbra 1998 do 13. januára 1999), odvolacie konanie na najvyššom súde (18. mája 1999). Právoplatnému odsúdeniu obvineného však bezprostredne predchádzalo preštudovanie spisu 29. apríla 2002 za prítomnosti obhajcu obvineného, ktorý nevzniesol žiadne pripomienky k číslovaní vyšetrovacieho spisu. Zo spisového materiálu dovolací súd tiež zistil, že nezákonnosť otvorenia bezpečnostnej schránky i skutočnosť, že vo fotoalbe sú všetky fotky čiernobiele okrem fotiek obvinených I. a B., namietal obhajca obvineného v záverečnej reči 13. januára 1999, pričom v konaní, ktoré nasledovalo ani v konaní, ktoré bezprostredne predchádzalo odsúdeniu, túto skutočnosť nenamietal ani v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní.

Za účelom posúdenia dovolacích námietok obvineného si dovolací súd zabezpečil spisový materiál 1T 11/2002, ktorého súčasťou bol originál vyšetrovacieho spisu obvinených Ing. B., Y. a I.. Trestné stíhanie obvinených začalo 3. novembra 1997 vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, ČVS: KÚV-136/02-NR-1997 podľa § 160 ods. 1 Tr. por. v znení zák. č. 141/1961 Zb. Krajský súd v Nitre na podklade obžaloby podanej 22. júla 1998 rozhodol rozsudkom z 15. januára 1999, sp. zn. 1T 29/98 tak, že uznal obžalovaných Y., Ing. B. a I. vinných z pokusu trestného činu podvodu podľa § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Tr. zák. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 18. mája 1999, sp. zn. 6To 21/99 podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a podľa § 260 Tr. por. vec vrátil prokurátorovi na došetrenie. 12. júna 2000 bola opätovne podaná obžaloba, pričom uznesením Krajského súdu v Nitre z 5. septembra 2000, sp. zn. 1T 28/2000, bola vec vrátená prokurátorovi na došetrenie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. októbra 2000, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6To 49/2000 sťažnosť prokurátora a obvineného I. zamietol. Po preštudovaní spisu 29. apríla 2002 bola 15. mája 2002 znovu podaná obžaloba, v rámci predbežného prejednávania ktorej Krajský súd v Nitre uznesením z 5. septembra 2002 vrátil vec prokurátorovi na došetrenie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 28. januára 2003, sp. zn. 6To 69/2002, zrušil uznesenie krajského súdu vo výroku v bode I. o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie a prikázal tomuto súdu vo veci znovu konať a rozhodnúť. 6. októbra 2003 bola trestná vec obvineného I. vylúčená na samostatné konanie, pričom hlavné pojednávanie sa na žiadosť obvineného konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Právo na obhajobu predpokladá vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní na uplatnenie každého obhajovacieho práva. S rovnakou intenzitou sa toto právo zaručuje vo všetkých fázach trestného konania a tvorí rad po sebe idúcich právnych postupov, ktoré sa prelínajú celým trestným konaním. Zahŕňa možnosť vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa kladú obvinenému za vinu, právo uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, právo robiť návrhy, podávať žiadosti a opravné prostriedky. Ide tiež o účasť pri výsluchoch, o doručovanie písomností, o možnosť účasti pri konfrontáciách, rekonštrukciách, ako aj na všetkých úkonoch vykonávaných súdom po podaní obžaloby prokurátorom. Tento rad úkonov dotvára právny rámec obhajoby a poskytuje aj možnosť faktického naplnenia obhajoby možnosťou reakcie formou vyjadrení k jednotlivým úkonom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. však musí byť interpretovaný oveľa užšie. Nie je ním akékoľvek, resp. každé porušenie práva na obhajobu, ale len také, ku ktorému došlo zásadným spôsobom. Podľa ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich bezprostredne k rozhodnutiu bez prítomnosti obhajcu a podobne.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu obvinený namietal chýbajúce časti vyšetrovacieho spisu. Zo spisového materiálu, ktorý bol odvolaciemu súdu predložený, ako aj z vyžiadaného vyšetrovacieho spisu, ktorý bol súčasťou konania vedeného pod sp. zn. 1T 29/98, 1T 28/00, 1T 11/02, dovolací súd zistil, že zv. VI sa končí návrhom na podanie obžaloby na č. l. 1399 - 1403 (číslo 4 je pritom napísané tak, že môže dôjsť k jeho zámene s číslom 9) a zv. VII sa začína obžalobou na č. l. 1904 - 1916. Nemožno súhlasiť s názorom obvineného, že došlo k porušeniu jeho základných práv a slobôd vrátane práva na obhajobu. V prejednávanej veci došlo k ľudskej chybe pri číslovaní spisu v dôsledku zámene čísla 4 s číslom 9. Žiadne listy však v spisovom materiáli nechýbajú. Návrhom na podanie obžaloby bola vec predložená prokurátorovi, ktorý následne podal obžalobu na príslušný súd. Nesprávne číslovanie spisu však nemalo žiadny vplyv na práva obvineného.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený označil otvorenie bezpečnostnej schránky v banke, v ktorej sa mali nachádzať nepravé diamanty, za nezákonné. Uviedol, že k otvorení došlo 5. novembra 1997 avšak príkaz na jej otvorenie bol dozorujúcim prokurátorom vydaný, resp. odsúhlasený až 6. novembra 1997, čo je v rozpore s § 83a Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. Kamerový záznam z otvorenia je tiež rozporuplný, pretože nesedí čas na zázname s časom v zápisnici. V rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal aj znalecké skúmanie odňatých diamantov, ktoré podľa neho vyvoláva vážne pochybnosti o tom, či znalec skúmal tie predmety, ktoré boli nájdené v bezpečnostnej schránke. Výbratím kameňov zo zapečateného obalu a následným testovaním mohlo podľa obvineného dôjsť k ich zámene. Poukázal aj na závažné pochybenie v prípravnom konaní pri rekognícii osôb z fotoalbumu, v ktorom sú všetky čiernobiele fotografie okrem fotky obvineného, ktorá je farebná.

Dovolací súd tieto námietky preskúmal a zistil, že nie sú dôvodné. Rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dôkazy v tejto trestnej veci boli získané zákonným spôsobom, boli splnené formálne i materiálne podmienky na vykonanie konkrétneho dôkazu v zmysle § 89 ods. 2 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006. „Diamanty,“ ktoré mali byť predmetom kúpnej zmluvy medzi spoločnosťou W. s.r.o. L. a V. s.r.o. L., boli z bezpečnostnej schránky č. 095 odňaté na základe písomného príkazu vyšetrovateľa PZ z 5. novembra 1997 so súhlasom prokurátora daným písomne v ten istý deň (č. l. 140). Súčasťou spisového materiálu je aj protokol o otvorení bezpečnostnej schránky č. 095 s poznámkou, že na videozázname je zle nastavený čas - letný čas. Rovnako ani námietky obvineného vo vzťahu k znaleckému skúmaniu neobstoja. JUDr. Dušan Jánošík ako znalec z odboru drahé kovy a kamene bol pribratý do konania uznesením z 18. novembra 1997 (č. l. 7). Uznesenie o pribratí znalca bolo obvinenému aj jeho obhajcovi doručené, pričom proti nemu mohol v zmysle § 105 ods. 3 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 podať sťažnosť, čo sa však neurobil. Tvrdenia dovolateľa, že pri znaleckom skúmaní mohlo dôjsť k zámene vecí nájdených v bezpečnostnej schránke, nie sú ničím podložené.

Obvinenému treba dať za pravdu, že rekognícia bola poznamenaná nedostatkami fotografie obvinených I. a B. boli na rozdiel od ostatných osôb vo fotoalbe farebné). Tento dôkaz však nebol osamotený a odsúdenie obvineného nebolo založené v rozhodujúcej miere len na výsledkoch rekognície.

Obvinený ako dovolací dôvod uplatnil § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. poukazujúc na jednoznačne nesprávny záver súdu ohľadom hodnotenia dôkazov a posúdenia jeho trestnoprávnej zodpovednosti. V tomto smere dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem trestného práva hmotného. Hodnotenie dôkazov pritom upravujú normy trestného práva

procesného. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ neuviedol, žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné preskúmať podané dovolanie aj z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vzhľadom k tomu, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil existenciu obvineným I. uvádzaných dovolacích dôvodov, podané dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.